

Lesblad Afrikaanse Veren

Docentenhandleiding

Voorwoord

Beste docent(e), beste geïnteresseerde,

Voor u ligt de docentenhandleiding van het lesprogramma rondom de kleurrijke en unieke voorstelling *Afrikaanse Veren*. In *Afrikaanse Veren* smelten muziek, vertelkunst en Afrikaanse dans samen tot een inspirerend en beeldend verhaal over moed, opgroeien en vriendschap.

Het lespakket behorend bij deze voorstelling gaat dieper in op het Afrikaanse continent met al haar verscheidenheid aan kleuren, geuren, mensen, dieren en landschappen. Ook wordt uitgebreid aandacht besteed aan de verschillende kunstdisciplines van de voorstelling zoals muziek en dans. Door middel van de opdrachten in het lesblad gaan leerlingen actief aan de slag met het onderwerp en worden ze goed voorbereid op een bezoek aan de voorstelling.

Het lespakket is breed in te zetten in vakoverschrijdende lessen en sluit aan bij vakken zoals aardrijkskunde, taal, tekenen en muziek.

Veel plezier!

Met vriendelijke groet,

Het Boekids team

Docentenhandleiding

De docentenhandleiding bestaat, net als het lesblad voor leerlingen, uit twee delen.

Lesblad deel 1: Het werelddeel Afrika in vogelvlucht

Deel 1 van het lesblad is onderverdeeld in zes onderwerpen. Per onderwerp worden een aantal wetenswaardigheden verteld en moeten leerlingen een opdracht maken. Hieronder volgen per onderwerp de antwoorden op de opdrachten over Afrika.

Opdracht bij onderdeel 1: Het Regenwoud

Ergens op dit werkblad zie je iets eetbaars dat je kunt vinden in het Afrikaanse regenwoud. Weet jij wat het is?

Antwoord : Bananen

Opdracht bij onderdeel 2: Woestijnen

Grote delen van Afrika zijn erg droog. Aan welke vier plaatjes op deze kaart kun je dat goed zien? Zet bij elk plaatje een X.

Opdracht bij onderdeel 3: Rivieren

Door welke landen stroomt de rivier de Nijl? Zoek op in je atlas:

Antwoord:

De Nijl ontspringt als Blauwe Nijl in Ethiopië in het Tanameer en als Witte Nijl in het Victoriameer. Het Victoriameer bevindt zich tussen de drie landen Oeganda, Kenia en Tanzania. De Witte Nijl stroomt vervolgens vanuit hier via Soedan, waar de beide takken bij de hoofdstad Khartoem

samenkomen. Daarna stroomt de rivier door Egypte naar het noorden, om ten slotte in een ruime delta uit te monden in de Middellandse Zee.

De Nijl stroomt dus door de landen: Ethiopië, Oeganda, Kenia, Tanzania, Soedan en Egypte.

Opdracht bij onderdeel 4: Bergen

Weet jij hoe dit eiland heet? Tip: het is de woonplaats van de ringstaartmaki's...

Antwoord: Madagaskar

Opdracht bij onderdeel 5: Zuid-Afrika

Veel mensen in Zuid-Afrika spreken Afrikaans. Dat lijkt soms heel erg op Nederlands. Toch is het een andere taal. Kan jij raden wat deze Afrikaanse woorden betekenen? Schrijf de Nederlandse vertaling eronder.

Antwoord:

Afrikaans	Nederlands
Stortbad	Douche
Skuifspeld	Paperclip
Skool	School
Baaibroek	Zwembroek
Aartappelskyfies	Patat
Skoene	Schoenen
Stokkielekker	Lolly

Onderwerp bij onderdeel 6: Bedreigde dieren

Welk Afrikaans dier zou jij wel eens willen zijn? Schrijf er een klein verhaaltje over. Waarom kies je juist dit dier? Waar zou je wonen, in het bos of op de savanne, in de bergen of in de woestijn? En wat zou je allemaal kunnen doen?

Antwoord:

Het is de bedoeling dat leerlingen een klein verhaaltje schrijven over een Afrikaans dier. Leerlingen zouden bijvoorbeeld een dier kunnen kiezen dat op het lesblad staat afgebeeld.

Extra Tip: Laat de leerlingen zich voorstellen dat zijzelf een dier zijn en laat ze elkaar ontmoeten in de klas. Waar zouden de dieren met elkaar over praten? Wat zouden ze meemaken?

Lesblad deel 2: Muziek en dans

Deel 2 van het lesblad gaat over de muziek- en dansvoorstelling *Afrikaanse Veren* die jullie als klas gaan bezoeken. Het is de bedoeling dat leerlingen de nummers volgen. Niet bij elk nummertje hoort een opdracht. Hieronder volgen de opdrachten en antwoorden.

Opdracht bij onderdeel 2: Tekenopdracht

Bedenk hoe jij zou willen dat het verhaal over Adjoa de kleine papegaai afloopt. Kan Adjoa aan het einde van het verhaal misschien toch vliegen? Komen haar ouders haar toch nog ophalen? Of vindt ze misschien een ander huis en vriendjes in het regenwoud? Maak een mooie grote kleurrijke tekening of een stripverhaal met minimaal vier plaatjes.

Toelichting:

Leerlingen mogen zelf bedenken hoe het verhaal van de kleine papegaai Adjoa afloopt. Laat de leerlingen dit einde tekenen of schilderen. Zo mogelijk worden alle tekeningen of stripverhalen samengevoegd tot 1 groot verhaal. Bespreek klassikaal het resultaat.

Opdracht bij onderdeel 5: Jouw eigen fabel!

Leerlingen mogen een dierenfabel schrijven. Als ze die opsturen naar aanmelden@boekids.nl kunnen ze een prijs winnen.

Opdracht bij onderdeel 6: Muziekinstrumenten

In de voorstelling *Afrikaanse Veren* komen een heleboel instrumenten voor. Welke van deze instrumenten zijn typisch Afrikaans?

Antwoord:

Hieronder volgt een lijstje met de verschillende landen en het land waar het instrument oorspronkelijk vandaan komt. In totaal zijn er vijf instrumenten die oorspronkelijk uit Afrika komen namelijk: Conga's, Djembé, Trompet, Chekere en Shaker.

Instrument	Land van herkomst
Drums	Latijns-Amerika
Saxofoon	België/Frankrijk
Conga's	Afrika
Djembé	Afrika
Timbales	Cuba
Trompet	Onbekend – komen in de meeste werelddelen voor (dus ook Afrika)
Marakas	Latijns-Amerika
Claves	Latijns-Amerika
Chekere	Afrika
Vibrafoon	Verenigde Staten
Contrabas	Europa
Piano	Italië
Trombone	Europa
Fluit	Azië

Guiro	Latijns Amerika
Shaker	Afrika
Klarinet	Duitsland

Opdracht bij onderdeel 8:

Alle dieren maken hun eigen geluiden! Dat doen ze met hun poten of met hun bek of snavel. Ze stampen, trippelen, piepen, kraken, grommen, krassen, plonsen of blaffen. Je kunt zelf vast nog meer geluiden verzinnen. **Stap 1:** Kies een dier uit dit lesblad. Welke geluiden maakt jouw dier? Gebruik je handen en je nagels, je voeten, je lippen, je tanden, de grond en de tafel.. Nu maak je dierenmuziek. [voor een vervolg van deze opdracht, zie 9]

Toelichting:

Het is de bedoeling dat leerlingen bij deze opdracht hun eigen creatieve vermogens zoveel mogelijk gebruiken. Om het geluid van een dier te imiteren mogen ze elk lichaamsdeel gebruiken. Laat de andere kinderen raden om welk dier het gaat?

Opdracht bij onderdeel 9:

In een dierenorkest maakt ieder dier muziek. Dat is leuk om met je klasgenoten uit te proberen! Heeft iedereen een dierenritme bedacht? Laat dan alle dieren een paar keer apart horen. Dan start eerst dier 1, daarna komt dier 2 erbij, dan dier 3 enzovoort. Er komen steeds meer dieren bij, tot het complete dierenorkest in de hele buurt te horen is.

Toelichting:

Dit is een klassikale opdracht en een uitbreiding op opdracht 8. Leerlingen mogen een dier kiezen en daarbij een ritme of geluid bedenken. Vervolgens is het de bedoeling dat leerlingen zelf een dierenorkest vormen. Leerling 1 begint en langzamerhand volgen alle andere leerlingen met hun eigen dierengeluid.

Opdracht bij onderdeel 11:

Hier zie je 3 Afrikaanse dansers die een dier dansen. Maar welk dier beelden ze uit? Zoek in dit hele lesblad (kant 1 en 2) naar 3 huiden (of vachten of veren) van dieren. Kies 3 vachten of huiden en kleur de dansers in.

Welke van deze huiden vind je het mooist? Raad van welke dieren de huiden zijn!

Toelichting:

Er zijn een heleboel dierenhuiden op het lesblad te vinden waaronder de:

- Giraffe
- Jachtluipaard
- Zebra
- Kameleon
- Papegaai
- Olifant

- Krokodil
- Baviaan
- Gazelle
- Kameel
- Neushoorn
- Leeuw
- Struisvogel

Leerlingen moeten tenminste drie van deze dieren noemen. De keuze voor het inkleuren van de plaatjes van de dansers, is vrij.

Opdracht bij onderdeel 12: Dierendans

Hoe dans je een eigenlijk dier? Doe een dierendansje en laat anderen raden welk dier het is. Leuk om met de hele klas te doen!

Stap 1: Kies 1 dier uit dit lesblad

Stap 2: Hoe beweegt dit dier denk je? Snel of langzaam, sierlijk of juist stijf? Is het dier groot en zwaar of heel klein en licht?

Stap 3: Maak er juist geen geluid bij om het moeilijker te maken.

Toelichting:

Tip 1: Laat de leerlingen eerst een dier uit het lesblad uitkiezen.

Tip 2: Laat leerlingen een plekje opzoeken in een grote ruimte bijvoorbeeld een schoolplein of een gymzaal.

Tip 3: Laat leerlingen nu het dier uitbeelden. Ze mogen gebruik maken van hun hele lichaam maar geen geluiden maken.

Tip 4: De andere leerlingen moeten raden welk dier er wordt uitgebeeld.

Opdracht bij onderdeel 13: Fantasiedier

Je hebt hier heel veel dieren gezien. Maak nu je eigen fantasiedier:

Stap 1: Kies vijf dieren.

Stap 2: Teken van elk dier 1 lichaamsdeel (zoals een kop, poten of staart).

Stap 3: Knip je tekeningen uit. Leg al je knipsels tegen elkaar, zo krijg je een heel gek dier!

Stap 4: Plak alles vast op een vel papier. Teken er nog extra dierendelen bij.

Toelichting:

Laat leerlingen een eigen fantasiedier maken. Van de dieren die ze in het lesblad vinden mogen ze een eigen fantasiedier samenstellen. Ze mogen dit dier tekenen maar kunnen ook verscheidene lichaamsdelen van dieren uit het lesblad uitknippen en aan elkaar vastplakken. Hoe noemen ze dit nieuwe dier? En waar leeft het?

Opdracht bij onderdeel 14: Maak je eigen masker

Teken het gezicht van je lievelingsdier heel groot op een A4 papier OF knip het onderstaande leeuwenmasker uit. Maak jouw touwtjes of elastiekjes vast aan de gaatjes (voor aan je oren of om je hoofd). Zet jij je masker op als je naar de voorstelling Afrikaanse Veren komt kijken?

Toelichting:

Leerlingen mogen, als ze willen, de leeuw uit het lesblad uitknippen en er een masker van maken.

Leerlingen kunnen ook een eigen masker maken door een dier te tekenen en uit te knippen. Gebruik daarvoor het liefst iets dikker A4 papier zodat het masker niet meteen uit elkaar valt.

Extra's & Oogjes

Alle oogjes op het Lesblad verwijzen naar <http://www.boekids.nl/educatie/afrikaanse-veren>. Hier staan extra weetjes, verhalen, opdrachten en meer, voor alle leerlingen die net ietsje meer willen weten en doen.

Prijsvragen

ALLE INZENDINGEN MAKEN KANS OP LEUKE PRIJZEN! Op het lesblad staan meerdere prijsvragen die betrekking hebben op de inhoud. Leerlingen kunnen deze individueel of klassikaal maken en insturen vóór 10 juni. Als de prijsvragen worden ingestuurd vóór 1 juni, maken de leerlingen tevens kans op een vrijkaartje voor het Boekids festival in Den Haag of Rotterdam op 4 en 5 juni 2011.

De antwoorden van deze prijsvragen kunnen worden gestuurd aan aanmelden@boekids.nl of Stichting Boekids, t.a.v. Educatie, Postbus 984, 2501CZ Den Haag.

Zie voor het prijsvraagreglement: <http://www.boekids.nl/festival/reglement>

Colofon Lesblad Afrikaanse Veren

Initiatief Afrikaanse Veren: Stichting Boekids / Ellen van Heijningen

Organisatie & vormgeving: Tessa Veldhorst

Inhoud: Hester Wiersema

Tekst: Els Heimans

Afbeeldingen: Studio Duel, Dreamstime Stockphoto

Voor vragen over het lesblad Afrikaanse Veren of de inhoud van deze docentenhandleiding, kunt u contact opnemen met Stichting Boekids, afdeling educatie op 070-3469159.